

Határjelek

3. oldal

Olaszországi szereplés

5. oldal

Kabay-könyvek

6. oldal

Indul a fociszezon

8. oldal

Nincs többé

Artner doktor úr gyűjteményét már csak néhány fotó őrzi, ezért azokból közölhetünk néhányat, hogy legalább ezek emlékeztessék a maiakat és az utódokat arra, ami már nincs többé. Csak az üresen álló lakóház, amely ugyancsak vevőre vár.

B. J. – fotó: Uri Dénes Mihály

Főszerkesztői megjegyzések

Ámulattal néztem körbe a régi tornácos parasztházban, amikor Artner László – miután végighallgattam majdnem száz év ember-, ország- és várostörténetét – megmutatta értékes gyűjteményét. (Rubindiplomás állatorvos. *Hajdúnánási Újság*, 2024. április 25.) Büszke volt rá, joggal. A legjobban talán a maga varrta su-bákra, melyekből a hortobágyi Pász-tormúzeumnak is ajándékozott, de többet meg is tartott. Elmondta, mi honnan származik, hol s mikor gyűjtötte. Ezeket sajnos nem jegyeztem le, nem tudván, hogy hamarosan nem lesz már lehetőség visszamenni és megkérni a doktor urat, hogy ugyan mondaná el még egyszer, hogy azt a kolompot vagy pásztorbotot melyik évben és honnan gyűjtötte, milyen történet fűződik hozzá, kié volt előtte. Egyetértettem Buczkó József gondolataival, amelyet nemrégiben közöltünk, és a ház s a gyűjtemény megvásárlására vonatkozott (*Gyűjtő-szenvedély egy életen át. Hajdúnánási Újság*, 2024. július 11.). Úgy tudom, régóta tervben volt már, s amióta azon a napsütéses áprilisi napon tiszteletemet tettem másodmagammal

a doktor úrnál (aki rendkívül szívélyesen fogadott), természetes módon fogant meg bennem is gondolat, hogy a házat, kertet, tárgyakat együtt kellene megőrizni az utókornak, ahogyan azt maga a gyűjtő is elképzelte. Az ilyesmit szenvedélyből, de nem minden cél nélkül gyűjti az ember: többnyire az utána jövő nemzedékre gondol mindenki, aki bármiféle értékközlésre adja a fejét. Ám most már biztos, hogy e gyűjtemény abban a teljességben, ahogyan azt Dr. Artner László állatorvos, „hajdúnánási legenda” összegyűjtötte, nincs többé. Az itt közölt fotók az akkori látogatás során készültek.

Szomorúság, csalódottság és – bevallo – némi ingerültség van is bennem, amiért éveken át lett volna lehetőség a ház megvásárlására. Amennyire tudom, a doktor úr maga is számos alkalommal tett erre utalást, de hiába. Persze a Batthyány utcában felsorakoztatott értékek a régiséggyűjtőknél is jó helyen lehetnek, mert ők talán valóban értékelni tudják, amihez hozzájutottak. Ilyen tárgyak gyakran végzik a szeméttárolóban, mert a családtagok nem tudják vagy nem érdekli őket, hogy azok milyen értéket is képviselnek. Akik most megvásárolták, azok bizonyára nagyon is jól tudják. A gond s keserv oka csupán annyi, hogy tudomásom szerint a gyűjtemény egésze Nánásról való, vagyis **mindaz, amit Artner László több mint fél évszázad alatt összegyűjtött, egyszersmind a vissza nem hozható hajdúnánási múlt lenyomata volt**, annak egy-egy sze-

lete, szép rendbe állítva. Autentikus volt, s alighanem ez itt a kulcsszó. Ma, amikor a „népit”, a „hagyományosat”, a „pásztor” jobb híján már csak eljátszani lehet különféle rendezvényeken, fesztiválokon és találkozókra, mintegy attrakcióként, hogy minél többen lássák s mulatozzanak közben, addig ezek a botok, kolompok, tányérok és egyéb eszközök valóban egy letűnt korból maradtak itt ránk, nem rekonstrukciók és utánzatok voltak, hanem valódiak, eredetiek, mindennapi használati tárgyak. Jelentős és valódi funkciójuk volt, azok életébe ágyazódtak, akik készítették és használták őket. „Az igazat mondd, ne csak a valódit”, inti József Attila a német író a *Thomas Mann üdvözlésében*. Ez a gyűjtemény valódi volt, s igazi: Hajdúnánás igazi múltjának darabkái.

U.D.M.

Sokak érdeklődését felkeltette a *Gyűjtő-szenvedély egy életen át* című, július 11-én megjelent cikkünk, amelyben Dr. Artner László állatorvos néprajzi gyűjteményéről számoltunk be.

Akkor még abban a hitben éltünk, hogy talán a városé lehet, ahogy ezt a doktor úr is szeretne volna. Eppen ezért a város iránt elkötelezett, tehetősi helyi polgárok komoly anyagiakat szerettek volna áldozni a gyűjtemény megmentésére, egyben tartására azon a helyen, ahol az létrejött, a Batthyány utca 2. szám alatti lakóházban.

Nem tudhattuk azonban, hogy cikkünk megjelenésekor már üresen állt az épület. Gazdára, gazdára találtak ugyanis a tárgyak. **Múltunk több évtizeden át gyűjtögetett lenyomata nem a városé lett, hanem régiséggyűjtők tulajdonába került.**

Városházi tudósítás Igazgatási szünet a Városházán

Tájékoztatnom Hajdúnánás város lakosságát, hogy Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a 189/2024. (VI. 27.) számú Képviselő-testületi Határozatával **igazgatási szünetet** rendelt el.

A határozatban foglaltak szerint **2024. augusztus 21-től 2024. augusztus 23-ig**, mely összesen 3 munkanapot jelent.

Az igazgatási szünet a Hajdúnánási Közös Önkormányzati Hivatal munkarendjét érinti.

Az igazgatási szünet alatt az ügyfélfogadás szünetel!

A szünet időtartama alatt a Hivatalban a sürgős, azonnali beavatkozást igénylő ügyek intézésére ügyelet működik, a zavartalan ügymenet és

folyamatos feladatellátás a halaszthatatlan döntést igénylő eljárásokban biztosított.

Kérjük ügyfeleinket, hogy az igazgatási szünet idején esedékes hatósági eljárás indítása, ügyeik intézése során vegyék figyelembe az igazgatási szünet időtartamát.

Megértésüket köszönjük!

Dr. Kiss Imre
jegyző

Anyakönyvi hírek

Akiktől 2024. július hónapban búcsút vettünk:

☞ Berencsi Antal Istvánné
☞ Gál Józsefné
☞ Kovács Sándorné
☞ Kósa József
☞ Majoros Andrásné
☞ Máró Balázné
☞ Nagy Balázs Antal
☞ Reszeginé Nagy Mária
☞ Tóth Lászlóné
☞ Varga László

Köszöntjük Hajdúnánás legifjabb lakóit

☞ Vajas Adél
☞ Nagy Laura

Gratulálunk a júliusban házasságot kötött ifjú pároknak:

☞ Szabó Dávid – Mekes Mónika
☞ Bacsikai Zoltán – Tóth Vivien Roxána

VP6-19.2.1.-40-5-21 Helyi Fejlesztések támogatása

Kendereskert fűtésrendszer átalakítása, napelemes rendszer bővítése és eszközbeszerzés

A Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény a Hajdúk Vidékfejlesztési Egyesülete VP6-19.2.1.-40-5-21 kódszámmal, Helyi fejlesztések támogatása címmel közzétett pályázati felhívás szerint infrastrukturális fejlesztést és eszközbeszerzést valósított meg a „Kendereskert fűtésrendszer átalakítása, napelemes rendszer bővítése és eszközbeszerzés” című pályázatának keretében.

A projekt tartalma szerint a Hajdúnánási Városi Önkormányzat tulajdonában lévő 0870 hrsz-ú, Kendereskert területén közösségi programok szervezéséhez szükséges feltételek javítása érdekében a **Portéka ház bemutató tér fűtési rendszerének átalakítása, a meglévő napelemes rendszer bővítése és a létesítmény közösségi funkcióját erősítő eszközbeszerzés** valósult meg.

A fűtési rendszer átalakítása során beépítésre került 1 db vegyes tüzelésű kazán, valamint 2 db hűtő-fűtő klí-

makonvektor, továbbá 4 db légkondicionáló berendezés került felszerelésre. Az épület energetikai fejlesztése érdekében a meglévő napelemes rendszer 12 kW teljesítménnyel bővült.

A létesítmény területén megtartandó gyermekprogramok, szünidei rendezvények eszközigényei, valamint az ingatlan karbantartási munkáihoz szükséges eszközök kerültek beszerzésre: 100 fő részvételével megvalósuló közösségi programok, rendezvények szervezéshez ékeztetéshez szükséges eszközök (tányérok, poharak, evőeszközök, tálaló eszközök, 1 db hűtő, 1 db kávégép), a szabadidős programok, rendezvények megtartásához elektronikai berendezések (1 db televízió, 1 db televíziós állvány, 1 db hordozható hangfal), az ingatlan karbantartásához szükséges eszközök (2 db fűkasza és 1 db sarokcsiszoló gép), valamint a létesítmény közösségi funkciójának bővítéséhez beszerzésre került 1 db csúszdás ját-

szótorony 2 hintával, 1 db mászófal, 1 db trambulín és 1 db pingpongasztal. A játszótéri eszközök alá ütőcsillapító gumilap került telepítése.

A Kendereskert látogatóközpont infrastrukturális és eszközellátottságának fejlesztése – a pályázat célkitűzésével összhangban – hozzájárult a vidéki élet vonzóbbá tételéhez, az itt lebonyolításra kerülő rendezvények színvonalának javításához, a közösségi élet fellendítéséhez.

Kedvezményezett neve:

Hajdúnánási Gazdasági Ellátó Intézmény

Pályázati felhívás neve, kódszáma:
VP6-19.2.1.-40-5-21 Hajdúk Vidék-

fejlesztési Egyesülete - Helyi fejlesztések támogatása

A projekt címe, azonosító száma:
Kendereskert fűtésrendszer átalakítása, napelemes rendszer bővítése és eszközbeszerzés

A támogatás összege:

20.757.334,- Ft

A támogatás mértéke: 95%

A Projekt megvalósításának kezdete: 2023.06.01.

A Projekt fizikai befejezésének napja: 2024.07.31.

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap

A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

Határjelek és kapubálványok

A rókalyyukkal átfűrt Határdomb a Hajdúdorog felé eső határban

Ma már nehéz elképzelni, hogy még nem is olyan régen milyen nagy tisztelet övezte a közösségi és magántulajdont, illetve az azok határát jelző természetes vagy mesterséges jeleket.

Az utóbbiak állításának hagyománya a magyarság bölcsőhelyére, a szkíta–hun birodalomba nyúlik vissza. Lovasnomád és földművelő életet folytató őseink között a szálláshelyek, törzsi birtokok, legelőterületek pontosan fel voltak osztva, s azoknak meg is jelölték a határait. Ősi szálláshelyeinken, Belső- és Közép-Ázsiában még ma is előbukkannak az úgynevezett *tamgák*, a *nemzetségelek*, melyek mindenki számára egyértelmű üzenetet hordoztak. Azt, hogy a te-

rület már foglalt. De a törzsi vezetők egy-egy sziklára, különleges formájú fára is rávéshették nemzetségük jelét. A tamgák mellett általánossá váltak az *áldozókövek*, illetve a *bálványok* is mint határjelek.

A Kárpát-medencét birtokba vevő eleink is a fentiekhez hasonló módon különítették el nemzetségi birtokaikat egymástól. Leginkább *bálványszobrokkal*, kőbe vésett jelekkel üzenték meg, hogy a területnek már van gazdája. A Szent István királyunk által véghez vitt vallási reformot követően sem tűnt el nyomtalanul a határjelek, birtokjelek állításának szokása. Lassan megváltozott azonban azok szakrális tartalma. Az egykori szim-

bólumokat idővel elfelejtették, miközben a jelek tisztelete változatlanul fennmaradt egészen a közelmúltig. A régi bálványokat felváltották a keresztény jelképek. Leginkább a feszületek, kápolnácskák, a bennük elhelyezett szentképpel vagy szoborral.

A reformációt megelőzően Hajdúnánás határában is sorjázta az ilyen határjelek, ám ezeket megsemmisítették vagy hagyták elpusztulni, s helyüket elfoglalták a mesterségesen kialakított földhányások. Katolikus vidéken Szent György napján vagy húsvétkor rendre körbejárták a határt, s a jeleknél istentiszteletet tartottak, illetve erre az alkalomra rendbe is tették azokat. Az új határjel birtokbavételekor általános szokás volt például, hogy egy-egy legénykét derékig földbe ástak vagy megvesszőztek, hogy életük végéig pontosan emlékezzenek arra a határjelre.

Hajdúnánás határában ma is fellelhetők még a régi jelek. Ilyen például a Hajdúdorog és Hajdúnánás közötti Határdomb, amely egy természetes magaslat, a rajta feltornyozott földhányással. Ennek közelében most egy katolikus emlékjel áll, amely a *Határdombi feszület* nevet viseli, s emlékeztet arra, hogy a szocializmus idejéig a dorogi határban ilyen szakrális jelek is figyelmeztettek a két település határa közötti választóvonalra.

Az ősi, birtokhatárt jelző bálványok sem tűntek el teljesen, ugyanis a lakóházakhoz tartozó porták ut-

Fa kiskapu, Polgári u. 59.
(Mirkó Imre)
Krečsmáry Péter, 1986. I./31.

Fedele kisajtó a kapubálványokkal

ca felőli mezsgyéinek jelei lettek. A népi emlékezet *kapubálványok*ként emlegette ezeket a faragott kapuoszlopokat, amelyek díszei, ékei voltak a paraszti udvaroknak. Testességük és a rájuk faragott díszítmények a gazda módosságáról árulkodtak. Ma már ezekből csak itt-ott lelhető fel egy-egy példány. Amelyek megmenekültek a változó világ elől, azok a múzeum udvarába költöztek, ott hirdetik ősi üzenetüket.

Buczkó József – fotó: Buczkó József

Décsei-napok Hajdúnánáson

Bizonyára még sokak számára ismerős a név, és ismerős a kép, mely Décsei László és Csiszár Eszter gyémántlakodalmán készült. Több mint huszonöt esztendő telt el azóta, és immár mindketten elmentek a minden élők útján, fentről vigyáznak ránk. Nemes, földbirtokos család volt az övék. Idősebb Décsei László köztisztviselőben állt, önkormányzati képviselő, presbiter és megyei küldött is volt a XX. század első felében. Mindketten megélték az első és második világháborút, a fogságot, 56-ot, földjük elvételét, az erőszakos tétesítését. Minden időskorban maradtak, és megállták helyüket az életben. Hat lányuk született nagy-nagy örömeikre.

Akik családjukban továbbvitték és továbbadták azokat az értékeket, mely a mai napig is összetartják és minden évben összehozzák az egy vérből származókat. De hát a név, az istenadta név kire maradhat, ha nincs fiú a családban?

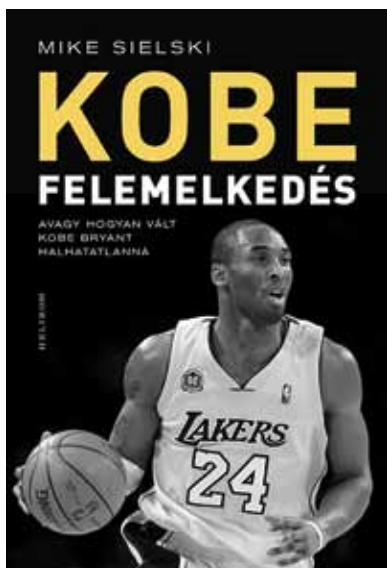
Mi, leszármazó családtagok tiszteletünk jeléül az elmúlt évben egyesületet hoztunk létre, melynek célja a helyi, családi, közösségi múlt örökségének megőrzése, ápolása, átörökítése. Generációk közötti együttműködés, tudásátadás. A lehető legteljesebb körű visszatérés a tradicionális alapokhoz és életszemlélethez, a helyi családokkal, közösségekkel történő együttműködés útján.

2024. június 30-án immár sokadik alkalommal szerveztünk egésznapos programot, ahol a legidősebb résztvevő 94 éves, a legfiatalabb 10 hónapos volt.

A nap során kemencében és szabad tűzön történő sütés-főzés, étkezés és a jó hangulatú játékok örömein túl néptáncstanulásra és hangtálbemutatóra is sor került. Egy évvel ezelőtt a vidiföldi, ez évben az újosztási Nagy-tanya volt a helyszínünk.

Décsei László
Hagyományápoló Egyesület

Egy sportlegenda élete a sikerei előtt

Mike Sielski amerikai sportújságíró eddigi legsikeresebb könyve, a *Fel-emelkedés, avagy hogyan vált Kobe Bryant halhatatlanná* 2022-ben jelent meg, idén pedig a Helikon Kiadó gondozásában a magyar olvasókhöz is eljutott.

Kobe Bryant (1978–2020), a Los Angeles Lakers egykori kosárlabdázója sok fiatal számára a mai napig példakép. Bryant a nagyszerű klub-

eredményei mellett kétszeres olimpiai bajnok is volt. A történelem egyik legjobb kosárlabdázójaként emlegetik, akinek hamar és tragikusan ért véget az élete egy helikopterbalesetben.

Sielski alapos kutatómunkát végzett az életrajz megírásához. Elmondása szerint több mint száz emberrel vette fel a kapcsolatot személyesen, telefonon vagy e-mailben a tények és az összefüggések ellenőrzése céljából. A szerző felhasznált korábbi interjúkat és mikroazettás felvételeket is, a sztár korábbi edzőinek jegyzeteit is gondosan tanulmányozta, de Kobe középiskolája is tárolt dossziékat a sportolóról. A könyvben szereplő idézetek interjúkból, a szerző által készített interjúk átirataiból, illetve hangfelvételekről származnak.

Mint általában a sztárelletrajzokban, itt sem arról olvashatunk, hogy mennyire tökéletes a főszereplő élete. Mike Sielski egy olyan oldalát vizsgálta meg a sportoló életének, amiről a sikereit követően már nem sokat hallhattunk. Vajon hogy nézett ki egy középiskolás fiú élete, akinek a legnagyobb álma az volt, hogy egyszer az

NBA-ben játszhasson?

Kobe Bryant a kosárlabdázás mellett kiválóan tanult, főleg a zene és a költészet iránt érdeklődött. Folyékonysan beszélt olaszul és spanyolul is, ami annak köszönhető, hogy hatéves korában az egész család Olaszországba költözött, mert kosárlabdázó édesapja, Joe Bryant (1954–2024) ott lett edző. Csak Kobe középiskolás korában, 1991-ben költöztek vissza Amerikába.

„Kosárlabdázni akarok. Az apám is játszott. Csak bele akarok vágni” – jelentette ki Kobe tizenhárom éves korában. Másnap az edzője átadott neki egy fehér mezt, 24-es számmal ellátva. A fiút egészen addig csak az édesapja edzette otthon. Senki nem gondolta, hogy mennyi mindenre lesz képes, illetve mit kell majd tinédzserként elviselnie a tehetsége és édesapja hírneve miatt a mindennapokban.

„A cél eléréséhez előbb ki is kell tűzni azt. Én közvetlenül a középiskola után akartam az NBA-be kerülni... Ehhez nagyon sokat kellett dolgoznom, kőkeményen. És szerencsés voltam, amiért ti-

zenhárom-tizennégy évesen már tudtam, ez kell a sikerhez” – fogalmazta meg Bryant.

Mike Sielski nem állítja be tökéletesnek a sportlegendát, sőt kifejezetten emberinek ábrázolja, hiszen a fiatal játékos sokszor nem hallgatott az edzőire. Kobe Bryant azonban olyan figura volt, akinek a középiskolai éveiről és ambícióiról olvasva minden tinédzser bátorságot meríthet. Még azok is, akiknek nem az a céljuk, hogy elismert sportolók legyenek. Teljesen elég, ha van valami az életükben, amit igazán el szeretnének érni.

Varga Kincső – fotó: APU GOMES

Mike Sielski: *Fel-emelkedés, avagy hogyan vált Kobe Bryant halhatatlanná*. Fordította Szemenkei Balázs, Helikon Kiadó, Budapest, 2024. 328 oldal

KEDVEZMÉNYES NYUGDÍJAS EBÉD

Baptista Tevékeny
Szeretet Misszió

BTESZ.hu

A TAVALYI ÁRON!

**INGYENES
KISZÁLLÍTÁSSAL
EGÉSZEN AZ AJTAJÁIG**

HÍVJA INGYENESEN: 06 80 900 368

Szoptatás világnapja

Idén is csatlakozott a szoptatás világnapjához a Cseppecske Anyaklub.

Az anyatejes táplálás világnapja fontos társadalmi üzenetet hordoz magában, hiszen azt a célt szolgálja, hogy a kismamák minden támogatást és fontos ismeretet megkapjanak ahhoz, hogy anyatejjel táplálják kisbabájukat. Az anyatejes táplálás világnapja minden évben más üzenetet tűz zászlajára, hogy ezáltal egy-egy, a szoptatáshoz kapcsolódó témát a kommunikáció

középpontjába állítson. A 2024-es év szlogenje: Hidaljuk át a szakadékokat – szoptatástámogatás mindenkinek! Az idei év szlogenje arra irányítja a figyelmet, hogy jelentős erőfeszítéseket kell tenni annak biztosítására, hogy mindenki hozzáférjen a szoptatástámogatáshoz.

A Cseppecske Anyaklub csak úgy, mint a tavalyi évben, idén is csatlakozott a programhoz, amelynek ezúttal a Csohány Jenő Egészség ház udvara adott otthont augusztus 2-án.

A szoptatás természetes módja annak, hogy az édesanya a csecsemőt az első időszakban minden szükséges tápanyaggal és táplálékkal ellássa. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) a kizárólagos szoptatást ajánlja a születést követő első hat hónapban, majd javasolja, hogy két éves korig vagy akár tovább is maradjon fenn az anyatejes táplálás kiegészítésként a hozzátáplálás mellett.

A WABA kezdeményezésére 1992-ben először megrendezett szoptatás világhetét minden évben augusztus 1. és 7. között tartják több mint 120 országban, a szoptatás világnapja pedig mindig augusztus 1-jére esik.

A szoptatás világhetének kampányidőszaka lehetőséget ad a szakembereknek és a laikusoknak arra, hogy tájékozódjanak, bővítsék ismereteiket, és megvitassák a szoptatástámogatás terén mutatkozó feladataikat és lehetőségeiket. Az anyáknak és a családoknak pe-

dig alkalmuk nyílik a találkozásra más kismamákkal és a szakemberekkel a különböző rendezvényeken. Ezáltal megtapasztalhatják a társas támasz erejét és a közösség élményét.

Nemcsak a kicsiknek, de a szülőknek is készültek programmal a Cseppecske Anyaklub vezetői, így csicsergő foglalkozás, rajzpályázat-eredményhirdetés és szakmai témát boncoló előadások tarkították a déli előtti programot.

D.M. – fotó: Girus Zsolt

Olaszországban vendégszerepeltek

A Hajdúnánási Mazsorett Együttes Szivárvány csoportja a Hajdúdorogi Mazsorett Együttes Kankalin-Nefe-lejcs csoportjával közösen Toszkánában, Montecatini Termében vendégszerepelt nagy sikerrel július 18–22-ig egy nemzetközi fesztiválon. Fantasztikus színpadi műsorokon és egy felejthetetlen felvonuláson túl rengeteg élménnyel gazdagodtak a lányok. Megnézték a montecatini óvárost, Pisát, fürödtek a Földközi-tengerben és az Adriai-tengerben. Mindemellett olyan nemzetekkel, kultúrákkal ismerkedtek meg, akikkel talán soha nem találkoztak volna, hiszen bolgár, észt, litván, lett, belga és indiai résztvevői voltak a rendezvénynek. A legnagyobb élmény mégis az volt számukra, amikor az olasz város főutcáján produkciójuk közben magyar nézők biztatták őket, és mondták: „Ezek a mi lányaink! Hát nem ők a legszebbek?”

Ezenkívül számtalan pozitív visszajelzést kaptak a mazsorett a szervezőktől, a rendkívül népes közönségtől és a többi fellépőtől is. Két bolgár és egy belga csoport pedig ajándékkal is kedveskedett a magyar táncosoknak elismerésük jeléül.

Csodálatos emlékekkel telve tértek haza a hosszú útról, és remélik, lesz még lehetőségük képviselni városukat és hazájukat külföldön.

A magyar delegáció hajdúnánási lányai ezúton is szeretnék megköszönni Szólláth Tibor polgármester úr megtisztelő támogatását, mellyel

hozzájárult a résztvevők életre szóló élményéhez.

Balogh-Tóth Zita, művészeti vezető
- Fotó: Sopravista International Festivals

Hatalmas az érdeklődés a nyári napközi iránt

Idén is rendkívül nagy volt az érdeklődés a nyári napközi iránt. A tematikusan felépített turnusokban több mint 100 gyerek vett részt.

A nyári szünidő kisiskolás korban a szülőknek néha komoly fejtörést okoz, hiszen amíg ők dolgoznak és nincs, aki besegítsen, akkor bizony nem kis feladat megszervezni a gyerekek napközbeni felügyeletét. Hajdúnánás Város Önkormányzata évek óta igyekszik segíteni a családoknak ebben a kérdésben, és nyári napközit biztosít az igénylő családoknak. Az elmúlt években komoly fejlődésen ment keresztül

a nyári napközi: több újítást vezettek be, amivel sokkal barátságosabbá és komplexebbé tették a turnusokat. Klasszikusnak számít már az ökotábor – sporttábor – helyismereti tábor, valamint a tánc tábor is.

A cél idén is a gyermekek számára a nyári napközi idejére biztosított, magas szakmai színvonalú, pedagógiai háttérrel rendelkező ellátás nyújtása volt. Így a táborokat pedagógus szakemberek vezették.

A táborokra térítési díj ellenében volt lehetőség jelentkezni. Az összeg meghatározásakor elsődleges szempont

volt, hogy a jelentkező gyermekek szüleinek ne okozzon komoly megterhelést anyagiilag a családi kasszában. Több helyszínen zajlottak a turnusok, így változatos élményt nyújtottak.

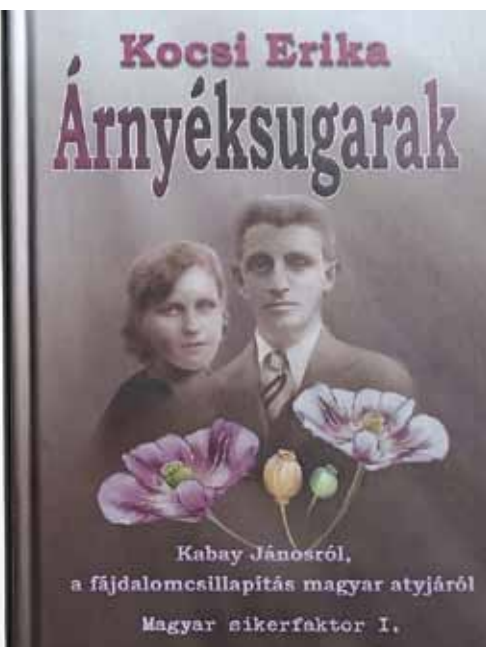
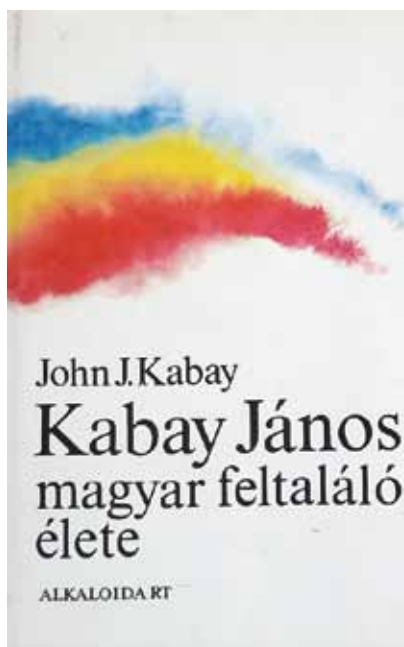
A kialakított új pedagógiai program során az volt a cél, hogy a gyermekek hasznos tudással gazdagodjanak a táborok ideje alatt. A helyismereti és helytörténeti tábor alatt a gyerekek városunk történelméről és a helyi nevezetességekről tanulhattak játékos formában. A sporttáborban a gyerekek mozgásigénye maximálisan ki lett elégítve, csapatjátékkal egybekötve.

A tánc táborban különböző stílusokkal, az ökotáborban a környezettudatos magatartással ismerkedtek meg közelebbről a gyerekek.

A nyári napközi tematikája közül minden beíratott gyerek talált kedvére valót. A táborvezetők pedig mindent megtettek annak érdekében, hogy maradandó élményekkel gazdagodva emlegessék a szünidő alatti napközit a gyerekek.

D. M.

Rendhagyó könyvismertető

lapítás magyar atyjáról. A két mű terjedelme közel azonos. Az eltérő műfaj ellenére mindkettő lebilincselően érdekes olvasmány.

Kicsit rendhagyóan engedtessek meg egy saját emlékezésem. Gyerekkoromban hallottam felnőttek beszédét arról, hogy Kabay János Nánáson akarta felépíteni az Alkaloida gyárat, de itt nem tudott területet szerezni a gazdától... pedig itt találta fel a morfint... Ezzel be is fejeződött a múltból való emlékezés.

A büdzentmihályi főjegyző – Kabay József – legidősebb fiának, Péternek Nánáson a Bocskai utcán lévő gyógyszerertárban volt gyakornok Kabay János. Itt végezte az első kísérleteit,

de leendő vállalkozásához szülőfaluján kívül más helységet számba sem vett. Röviden ennyit a régvolt szóbeszédről. Ennyivel azért nem értem be, és szépen sorban elolvastam mindkét művet.

A két könyv külön-külön és együtt is több mint Kabay János életrajza. A múlt század első évtizedeinek társadalmi, gazdasági korrajza, a népes Kabay család életútjának bemutatása. Mivel a kutatás tárgya a morfium, nemzetközi összefüggések is megfogalmazódnak.

A köteteket gazdag, több mint ötven korabeli fénykép teszi teljessé, és csak nyolc olyan van, amely minkét könyvben szerepel.

Mindkét kötet megtalálható és kölcsönözhető a Móricz Pál Városi Könyvtárban. Az 1992-es kiadvány pdf-formátumban az internetes térben is elérhető és olvasható.

Nábrádi Benedek

A két könyv megjelenése között – melyekről a következő sorokban szó lesz – éppen három évtized telt el. 1992-ben az Alkaloida Rt. 3000 példányban adta ki John J. Kabay (ifj. Kabay János)

nos) *Kabay János magyar feltaláló élete* c. könyvét magyar nyelven. 2022-ben került ki a nyomdából a szerző kiadásában Kocsi Erika *Árnyéksugarak* c. regénye Kabay Jánosról, a fájdalomcsil-

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk

Gál Józsefné

(volt Hajdúnánás, Tánics Mihály utca 18/B. sz. alatti lakos)

temetésén megjelentek, sírjára virágot, koszorút helyeztek, mélységes bánatunkban osztoztak.

A gyászoló család

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet Dr. Szabó Ágnes és Dr. Juhász Endre háziorvosoknak és kollégáinknak, hogy Gál Józsefnével hosszú éveken keresztül gondosan törődtek.

A gyászoló család

Idén is volt lehetőség az úszás elsajátítására a Hajdúnánási Gyógyfürdőben

Az ember mozgása egymásra épülve, fokozatos fejlődésen megy keresztül, ez a folyamat megkezdődik már a magzatvízben. A fejlődési szintek egymásra épülnek, ezért bármely szint károsodása, eltérése módosíthatja, illetve befolyásolhatja a normális fejlődést.

Az úszás az egyetlen sportág, amely szinte az összes izmot igénybe veszi, emellett légzésszabályozásra is kényszerít. Kedvezően befolyásolja az egész szervezet működését, a szív és érrendszer, a légzőrendszer működését, az anyagcsere-folyamatokat is segíti. Az úszás révén javul a szövetek, sejtek oxigénellátása, és a szellemi teljesítményt is fokozza. Dolgoztatja az izmokat, ezáltal a csonttörések megelőzésében is segít. Az úszás során a felső és alsó testfelre egyforma munka hárul. Akár még a cukorbetegség kezelésében is segíthet, ráadásul sok boldogsághormont szabadít fel.

A futáshoz hasonlóan az úszás is az állóképességi sportokhoz tartozik, könnyen növelhető vele az állóképesség és kitartás. Megtanulni sosem késő, számos oktatási lehetőség áll rendelkezésre országszerte mind gyerekek, mind felnőttek számára. A fiataloknak valószínűleg még kevés rossz tapasztalatuk vagy emléküik van a vízzel kapcsolatban, ezért az úszáshoz való hozzáállásuk még könnyen formálható. Bátorabbak, kisebb a félelemérzetük, és gyorsabban tanulnak, mint

azok, akik idősebb korban kezdenek neki az úszás módszereinek elsajátításához.

A Hajdúnánási Gyógyfürdő szervezésében és a Nánási Úszó Suli Egyesület szervezésében is volt lehetőségük megtanulni úszni a gyerekeknek Szemán Istvántól és Arnócz Imrétől. Természetesen a gyerekeknél az első lépés mindig a vízhez szoktatás, amelynek célja az alapvető vízbiztonság elnyerése, a félelemérzés leküzdése. Ilyenkor ismerkedés történik a vízben levés érzésével, lebegés, az arc fokozatos elmerítése, buborékfújás az orron és szájon keresztül.

A második lépés általában az úszástechnika oktatása, amikor az úszástechnikával ismerkednek a gyerekek. Végül a mélyvízhez szoktatás következik, ami az úszástechnika oktatásával párhuzamosan történik. Érdekes minél kisebb korban megismertetni a gyerekekkel a vizet és az úszást.

Az úszás stabil állóképességet ad az embernek. A gyerekeknek pedig már kiskorban megmutatja, hogy hogyan kell kitartónak lenni. Az úszás motivál, figyelemre tanít, és segít a koncentráció gyakorlásában is. Összességében elmondható, hogy ha már kicsi korban úszni tanítjuk a gyermekeinket,

akkor egy hatalmas, hasznos ajándék lesz a kezükben.

Sohasem késő elkezdni az úszást, így kicsik és nagyok számára is van lehetőség az úszás elsajátítására a Hajdúnánási Gyógyfürdőben. Válasszák bármely lehetőséget, akár a Hajdúnánási Gyógyfürdő által indított turnusokat, akár a Nánási Úszó Suli Egyesületet, a legjobb oktatóktól tanulhatnak.

D.M. – fotó: uj-hullam.hu

Udvarok, kertek, erkélyek díszei

A nyári nagy melegtől nemcsak mi, hanem balkon- és kerti növényeink is szenvednek. Míg azonban mi kedvünkre hűsölhetünk a légkondicionált szobában, vagy jeges üdítőt szürcsölhetünk, addig helyhez kötött növényeink komoly veszélyben lehetnek a kánikulában, ezért a gondozási teendőket is az extrém körülményekhez kell alakítani.

A muskátli igazi klasszikus, ha balkonnövényekről van szó. Mivel nem különösebben igényes, és jól alkalmazkodik az időjáráshoz, ezért egy napsütéses erkélyen is jól fogja érezni magát. A több mint 250 muskátlifajta között mindenki megtalálja a neki legmegfelelőbbet, akár fehéret, akár mélyvörösöt, akár illatosat, balkonládába való, akár álló vagy futónövényt keres. A kerti növények esetében a kánikulai napokban a kora reggeli vagy az esti órákra időzítsük az öntözést.

Tartsuk szem előtt, hogy előre öntözni nem lehet, vagyis ha pár napra, egy hétre elutazunk, vagy csak hétközben nehezen jut időnk a kertre, akkor a napi öntözési feladatokat nem válthatjuk ki egyetlen, bőséges, áztató locsolással. Különböző tápoldatokkal is segíthetjük a növények virágzását.

A muskátli az egyik leghálásabb balkonnövényünk. Kellő gondoskodás mellett májustól októberig ontja a virágait. Bár sokan egynyáriként tartják, valójában évelő. Ez számunkra annyit jelent, hogy egy kis gondoskodással átvészeli a telet, és következő évben is ontja virágait, és díszíti a balkonládákat.

A gyönyörű, fürtökben virágzó leander mediterrán hangulatot varázsol az erkélyre. Nyár elejétől egészen őszig nyílik, és egyik legáldásosabb tulajdonsága az, hogy minél több napfény éri, annál gazdagabban virágzik, felté-

ve, hogy elég vizet és tápoldatot kap, ráadásul egész évben ültethető az egzotikus illatot árasztó növény.

A szárazságtűrő balkonnövények közé tartozik még a levendula, begó-

nia, árvácska, hibiszkusz és petúnia is, így ezek is pompázhatnak tűző napon is, persze kellő gondoskodással.

D.M. – fotó: U.D.M

Kócsi-sztori: Telefonbumm

Egy népszerű problémáról szeretnék most írni, ami nem is probléma talán, hanem inkább rossz szokás, s előszeretettel terjedt el a fiatalok körében a közelmúltban. Ez pedig a telefonok „birizsgálása” a nyílt utcán séta, de még kerékpározás közben is.

Bizony, rengeteg fiatal megy az iskolába manapság reggel leszegett fejvel – s ahogy egy népszerű humorista mondta –, kezükben az okostelefont, mint egy vajás kenyeret tartva. Szinte le sem veszik a szemüket róla. Folyamatosan pötyögtetik, nyomogatják két kézzel is professzionális módon. Talán a barátoknak, osztálytársaknak üzennek, akivel feltehetőleg pár perc múlva találkozhatnak. Félreértés ne essék, nem akarok vaskalapos lenni vagy valami okoskodó megmondó ember, hiszen nekem is van ilyen telóm, s én is szeretek „szörfözni” rajta, de eszembe nem jutna az utcán menet közben a fejem a képernyőre fektetve átszellemülten azt bámulni mondjuk a boltba menet. Annál is inkább, mert nagyon balesetveszélyes az effajta figyelmetlenség (rengeteg esetről hallunk a médiában,

hogy telefonjával „játsszó” emberekkel milyen balesetek történtek a gyalogátkelőhelyeken vagy vasúti átjárókban).

Mielőtt túlságosan komolyra fordítanám a szót, azért azt is meg kell jegyezni, hogy nagyon sok vicces, humoros történet is előfordul ezzel kapcsolatban. Számtalan kisvideó kerül fel a közösségi médiumokba, ahol villanyoszlopnak, fának, táblának vagy kerítésnek ütköznek a telefonos delikvenssek. Nos, velem is történt egy hasonló eset a napokban.

Történt pedig, hogy vasárnap délelőtt úgy döntöttem, hogy felbicaozom néhány palack PI-vízért városunk központjába, a mi drága kutunkhoz. Néhány egyéb dolgot elintézve a forgalmunk felől érkeztem a köztársaság térre (csak hogy képben legyen a kedves olvasó), s szépen karjelezve körületekintően fordultam is be a kúthoz, mikor megláttam őt.

17 éves forma srác lehetett, trendi, kornak megfelelő öltözkémben, s fejét lehajtva mélyen belemélyedt telefonjába, miközben szinte egyedül sietett át a téren. Hirtelen több megoldás,

módszer, lehetőség is átfutott az agyamon, mivel láttam, hogy az ütközés valószínűleg elkerülhetetlen. Gyorsítok, lassítok, esetleg én ugrok le a bicajról, de egyik sem tűnt megfelelőnek, ráadásul már csak méterekre voltam a céltól, ő meg annyira sietett, hogy vagy az elejét, vagy a hátulját mindenképpen eltalálta volna „járművemnek”. Az utolsó pillanatig reménykedtem, hogy felnéz – annál is inkább, mert egy gyalogátkelő felé vágtatott, s ott még nagyobb baj is történhetett volna, ezért egy hirtelen ötlettel a következő megoldás mellett döntöttem. Amikor a fejünk szín-

te teljesen összeért (komolyan, még ekkor sem nézett fel), akkor mintha színpadon lennék egy hatalmasat kiáltottam: „Bumm! Szia!”

Hogy miért a bumm szó jutott eszembe, ma sem tudom, a lényeg, hogy elkerültük az ütközést. A srácnak majdnem kiesett a telója a kezéből, végre felnézett, s valamit motyogni kezdett „újmagyarul”, amit sajnos nem értettem. Mindenesetre kis sorbaállás után szinte hősként csapoltam tele a flakonjaimat, konstatálva, hogy hangomnak köszönhetően elkerültünk egy kisebb „balesetet”

Kócsi Imre – fotó: Daniel Garcia Art

Lassan indul a szezon

Július első hetében csapatunk megkezdte a felkészülést a 2023/2024 évi szezonra.

Az elmúlt évekhez hasonlóan az edzőnk Daróczy Péter, aki megpróbálja a megfelelő erőnlétet elérni a

bajnokság kezdetére. Ahhoz ugyanis, hogy a tavalyi szereplésünket vagy esetleg annál jobbat elérjünk, mindenképp kell a megfelelő erőnlét.

A negyedik hely, valamint a remek csapatösszhang több játékos figyel-

mét felkeltette, s elmondhatjuk, hogy ismeretlen arcból nem egyet lehet felfedezni az edzéseken! Azonban az utánpótlásunkból is több játékos bizonyított már, így vannak olyanok, akik a felnőttekkel kezdték meg a felkészülést. Nincs egyszerű helyzetben az edzőnk, lassan a bőség zavara állhat fenn!

Az edzések mellett felkészülési találkozók is lesznek és voltak már. A rajtig négy fellépésünk lesz jó ellenfelekkel szemben, melyekből már hármat le is játszottunk.

Hajdúnánás FK – Nyíradony VVTK 3–1

Gól: Lőrincz L., Újvári Zs., Pelles G.

Hajdúnánás FK – Balmazújvárosi Football Club 4–2

Gól: Pelles G. (3), Papp N.

Hajdúnánás FK – Újfehértó SE 2–4 (0–1)

Gól: Kompár B., Pelles G., illetve Kovács Á. (2), Angyal N., Marozsán D.

Ez a meccs is hasznos volt számunkra, hiszen megmutatta, hogy miben kell még előrelépni a kupamérkőzésig.

No és a legfontosabb, a kupamérkőzés: megtörtént a Magyar Kupa sorsolása! A Vármegyei Kupát elhódító csapatunk a Salgótarjáni BTC gárdáját fogadja majd hazai környezetben. A meccs várható időpontja: 2024. augusztus 3–4.

Az SBTC csapata az NB III. Észak-keleti csoportjában szerepel, s az elmúlt szezonban 34 ponttal a 14. helyezésig jutott. Reméljük, sikerül meglepni őket. Mindenesetre a helyi televízió kinn lesz a mérkőzésen. Remélem, minél többen leszünk szurkolók! Hajrá Nánás!

Kócsi Imre – fotó: Hajdúnánási FK Facebook-oldal

Kiadó: Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. 4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 6.

Megjelenik: havonta két alkalommal, 6500 példányban, ingyenesen Hajdúnánás és Tedej háztartásaiban

Felelős kiadó: Szilágyi Erzsébet ügyvezető • Főszerkesztő: Uri Dénes Mihály

Tördelés: Dekorinfo Plusz Reklámiroda • E-mail: hajdunanasi.ujzag@gmail.com • Tel.: 06-70/445-40-51, 06-52/382-400

Hirdetésszervező: Oláh Erika • 06-70/445-40-51 • Nyomás: Litográfia Nyomda • ISSN 1215-9689

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a cikkekben megjelenő, a hirdetések és játékok során felvett személyes adataink az információs önrendelkezési és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek megfelelően kerülnek kezelésre. Az adatok kezelése az érintettek hozzájárulásával történik. Az adatokat a hirdetések közzétételére, illetve a játékok lebonyolítása céljából kezeljük, az adatok feldolgozását a Nánás Pro Cultura Nonprofit Kft. végzi. Az érintettek felvilágosítást kérhetnek az általunk kezelt személyes adatok köréről, felhasználásuk módjáról és céljáról, és bármikor kérhetik azok helyesbítését, felhasználásuk korlátozását, törlését. Kéziratokat és fotókat nem örzünk meg és nem küldünk vissza.